

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ ทราบ
(หากไม่มีข้อทักท้วงให้ถือเป็นเรื่องที่ ครม.

เห็นชอบ/อนุมัติ) เรื่องที่ ๑

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๑/ ๑๗๑๘๙

กค. 170.7
วันที่ 8 กค 68
เวลา 15.40 น.

สค. (eMail)

ส่ง : กค.

รับที่ : ๘9161/68

8 ก.ย. 2568 เวลา 15.19 น.

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

จัดเข้าวาระ.....-9 กย. 2568

๘ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๑๙๒๗๑ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีสภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม นั้น

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อม เป็นการบรรเทาผลกระทบของเกษตรกรในภาวนาน้ำนมดิบล้นเกินซึ่งเป็นผลมาจากการไม่สามารถระบายผลผลิตได้ จึงเห็นชอบตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจพิจารณาให้มีหน่วยจัดซื้อเป็นไปตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประกอบด้วย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) เพื่อให้เด็กนักเรียนทั่วประเทศได้ดื่มนมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ ประกอบประกาศคณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิธรรม เวชยชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๒๒๔๓

คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ...

เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหานมกล่องค้ำสต็อกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้รับการประสานงานจากชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด เกี่ยวกับปัญหาน้ำนมดิบล้นเกิน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการไม่สามารถระบายผลผลิตน้ำนมดิบส่วนเกินออกได้ทั้งหมดตามปริมาณที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) จึงจำเป็นต้องดำเนินการแปรูปน้ำนมดิบดังกล่าวให้สามารถเก็บรักษาได้นานขึ้นโดยการผลิตเป็นนมกล่องยูเอชที ทำให้มีสต็อกนมกล่องค้ำจนวน ๑๑๐,๗๔๖,๑๖๒ กล่อง คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งยังไม่สามารถระบายออกได้ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและองค์กรเกษตรกรเป็นวงกว้าง ทั้งนี้ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้จัดประชุมหารือร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสหกรณ์โคนม เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เพื่อพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหานมกล่องค้ำสต็อกจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งอยู่นอกเหนือขอบเขตอำนาจของหน่วยงานปฏิบัติ จึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อจัดซื้อนมกล่องจากสต็อกค้ำจนวนโดยตรงจากผู้ผลิต

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากน้ำนมดิบมีอายุการเก็บรักษาในสภาพดิบเพียง ๒๔ ชั่วโมง หากไม่สามารถ ดำเนินการแปรูปหรือระบายออกได้ทันเวลา ย่อมเสี่ยงต่อการสูญเสียน้ำนมดิบเป็นจำนวนหลายร้อยตันต่อวัน แม้จะมีการแปรูปเป็นนมกล่องยูเอชทีเพื่อยืดอายุแล้ว แต่ถ้าน้ำนมดิบไม่สามารถระบายสต็อกที่มีอยู่ออกสู่ผู้บริโภคได้อย่างทันทั่วทั้ง ก็จะก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมทั้งในด้านการจัดเก็บและการบริหารจัดการสต็อกสินค้า อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจต่อเกษตรกรผู้ผลิตน้ำนมดิบในระบบอย่างต่อเนื่อง จึงต้องเร่งรัดเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันทั่วทั้ง

๓. สำคัญและข้อเท็จจริง

ภาวะน้ำนมดิบล้นเกินส่งผลให้ไม่สามารถระบายผลผลิตทั้งหมดได้ เกษตรกรจำเป็นต้องแบกรับต้นทุนการผลิตโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนตามปกติ จึงมีการดำเนินการแปรูปเป็นนมกล่องยูเอชทีเพื่อยืดอายุและลดความสูญเสียของน้ำนมดิบ ทำให้ปัจจุบันมีสต็อกนมกล่องส่วนเกินจำนวนกว่า ๑๑๐,๗๔๖,๑๖๒ กล่อง คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และยังไม่มียอดสต็อกรับ ในการนี้ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้ร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแนวทางบรรเทาสถานการณ์ โดยเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติงบกลางจำนวน ๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้ในการจัดซื้อนมกล่องสำหรับแจกจ่ายเพิ่มเติมในโครงการนมโรงเรียน ซึ่งจะช่วยเหลือสต็อกนมกล่องที่ค้ำอยู่ และช่วยให้เกษตรกรได้รับค่าตอบแทนจากการจำหน่ายน้ำนมดิบที่ถูกแปรูปแล้ว

๔. ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหานมกล่องค้ำสต็อกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ ดังนี้

/๔.๑ พิจารณา...

๔.๑ พิจารณานอมนัดงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในวงเงิน ๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดร้อยล้านบาทถ้วน) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำหรับดำเนินการจัดซื้อนมกล่องค้ำสต็อกเยียวขององค์กรเกษตรกร เกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมที่บรรจุกล่องนมโรงเรียน ในวงเงิน ๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดร้อยล้านบาทถ้วน) สำหรับจัดซื้อนมกล่องจากสต็อกค้ำสต็อก เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจภาคการเลี้ยงโคนมและผลิตภัณฑ์นมที่ได้รับผลกระทบ

๔.๒ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน ประสานแจ้งหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนต่อไป

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในวงเงิน ๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดร้อยล้านบาทถ้วน)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ/หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

สภาเกษตรกรแห่งชาติ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบ แนวทางแก้ไขปัญหานมกล่องค้ำสต็อก และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

๗. ระเบียบ/ข้อกฎหมาย

๗.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการนมโรงเรียนฯ จำนวน ๔ ข้อ ดังนี้ (๑) นักเรียนทั่วประเทศได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ (๒) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมสามารถผลิตขายนํ้านมโคที่มีคุณภาพได้และมีความยั่งยืนในอาชีพ (๓) เพื่อสร้างศักยภาพความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์โคนม รัฐวิสาหกิจและสถาบันการศึกษาในการดำเนินกิจการผลิตนมในลำดับแรก ซึ่งจะเกิดความมั่นคงทางอาหารของประเทศ และ (๔) ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมได้รับการจัดสรรสิทธิและพื้นที่การจำหน่ายอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๗.๒ ประกาศคณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ และฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ข้อ ๔ กำหนดหน่วยจัดซื้อ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือโรงเรียนเอกชน

๘. ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหานมกล่องค้ำสต็อกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม เป็นการบรรเทาผลกระทบของเกษตรกรในภาวนํ้านมดิบล้นเกินซึ่งเป็นผลมาจากการไม่สามารถระบายผลผลิตได้ จึงเห็นชอบตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอ ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจพิจารณาให้มีหน่วยจัดซื้อเป็นไปตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประกอบด้วย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) เพื่อให้เด็กนักเรียนทั่วประเทศได้ดื่มนมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ ประกอบประกาศคณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

จึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา